

Spis treści

Wprowadzenie	11
-------------------------------	-----------

Rozdział I

Procesy migracyjne i polityka imigracyjna	25
Polityka imigracyjna - nowe podejście i nowa definicja	27
Polityka migracyjna a polityka imigracyjna	32
Definicja polityki imigracyjnej	33
Polityka integracyjna jako element polityki imigracyjnej	41
Wpływ imigracji na rynek pracy państwa przyjmującego	47
Teorie migracji	51
Model <i>push and pull</i>	52
Dualny rynek pracy	54
Sieci migracyjne	56
Nowa ekonomia migracji	57
Teoria migracji niepełnych	59
Migracje międzynarodowe w XX i na początku XXI wieku	62
Kształtowanie się procesów migracyjnych w XX i XXI wieku	62
Skala, struktura i kierunki obecnych migracji na świecie i w Europie	65
Migracje pozaeuropejskie	68
Migracje w Europie i do Europy	72
Polska na światowej mapie migracji	76
Podsumowanie	77

Rozdział II

Regulacje międzynarodowe w obszarze migracji zarobkowych ze szczególnym uwzględnieniem Unii Europejskiej	79
Zagraniczne migracje zarobkowe w dokumentach organizacji globalnych	81
Polityka migracyjna w uregulowaniach Unii Europejskiej	85
Priorytety UE w zakresie imigracji zarobkowej z państw trzecich	86
Podstawowe akty prawne regulujące napływ imigrantów legalnych do UE oraz ich integrację w społeczeństwie państwa przyjmującego	103
Podsumowanie	109

Rozdział III**Doświadczenia wybranych państw w zakresie stosowania polityki**

imigracyjnej	111
Modele polityki imigracyjnej	112
Polityka imigracyjna wybranych państw świata	
- analiza porównawcza	120
Charakterystyka państw wybranych do analizy	121
Doświadczenia w stosowaniu wybranych instrumentów	
polityki imigracyjnej -wnioski dla Polski	123
Podsumowanie	146

Rozdział IV**Ocena systemu zatrudniania cudzoziemców w Polsce** 149

Ogólne zasady zatrudniania cudzoziemców w Polsce	152
Tryb wydawania oraz rodzaje zezwoleń na pracę	155
Podejmowanie przez cudzoziemców zatrudnienia bez konieczności	
posiadania zezwolenia na pracę	162
Prawa do wjazdu i pobytu w Polsce na podstawie zezwolenia	
na pracę	165
Ocena propozycji nowelizacji ustawy o cudzoziemcach w części	
dotyczącej imigracji zarobkowej	167
Zagadnienia ogólne	167
Przyznawanie prawa pobytu czasowego, w tym	
z zezwoleniem na podjęcie pracy	169
Przepisy odnoszące się do pracowników wysoko	
wykwalifikowanych	170
Prowadzenie działalności gospodarczej	170
Podejmowanie studiów w Polsce	171
Inne propozycje	171
Ocena dokumentu „Polityka migracyjna Polski - stan obecny	
i postulowane działania”	172
Imigracja legalna	174
Zapobieganie nielegalnej imigracji	176
Polityka integracyjna	176
Sprawne funkcjonowanie systemu prawnego	
i instytucjonalnego	178
Związki innych polityk z polityką migracyjną Polski	178
Monitoring procesów migracyjnych	179
Podsumowanie	180

Rozdział V

Skala, struktura oraz znaczenie zatrudnienia cudzoziemców

w Polsce w latach 2004-2011.	183
Źródła danych o cudzoziemcach zatrudnionych w Polsce.	186
Skala zatrudnienia cudzoziemców w Polsce w latach 2004-2011 . . .	187
Zezwolenia na pracę.	188
Pracownicy delegowani.	191
Oświadczenia o zamiarze powierzenia cudzoziemcowi zatrudnienia	192
Zatrudnienie cudzoziemców w świetle danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.	195
Prowadzenie przez cudzoziemców działalności gospodarczej.	196
Płeć i wiek imigrantów.	198
Zróźnicowanie regionalne zatrudnienia cudzoziemców w Polsce . . .	200
Struktura sektorowa zatrudnienia cudzoziemców.	203
Grupy pracownicze i grupy zawodów, w jakich są zatrudniani cudzoziemcy.	207
Studenci zagraniczni w Polsce.	211
Wpływ procesów imigracyjnych na poziom zasobów pracy w Polsce	215
Zasoby pracy w Polsce.	215
Zatrudnienie cudzoziemców a zasoby pracy w Polsce.	217
Prognozy dotyczące skali imigracji do Polski.	219
Podsumowanie.	222

Rozdział VI

Polityka imigracyjna oraz rynek pracy według opinii cudzoziemców

zatrudnionych i studiujących w Polsce oraz pracodawców.	225
Założenia badawcze projektu zrealizowanego w Instytucie Polityki Społecznej Uniwersytetu Warszawskiego.	228
Inne badania dotyczące zatrudniania cudzoziemców w Polsce. . . .	231
Przyczyny wyboru Polski jako kraju zatrudnienia.	232
Źródła informacji o warunkach pobytu i pracy w Polsce.	238
Procedury biurokratyczne związane z uzyskiwaniem prawa do pobytu i zatrudnienia.	243
Główne problemy w czasie pobytu i zatrudnienia w Polsce.	247
Plany na przyszłość.	253
Oczekiwane zmiany w polityce imigracyjnej.	263
Podsumowanie.	265

Rozdział VII

Podjęmowanie przez cudzoziemców pracy w Polsce na podstawie oświadczenia pracodawcy o zamiarze powierzenia zatrudnienia -

studium przypadku	269
Cel i metoda badania	269
Rekrutacja pracownika	271
Rejestracja oświadczenia i uzyskiwanie wizy z pozwoleniem na pracę.	272
Legalizacja pobytu i zatrudnienia cudzoziemca po jego przyjeździe do Polski	274
Obowiązki administracyjne w trakcie świadczenia pracy przez pracownika cudzoziemskiego.	277
Rozwiązywanie umowy i wyrejestrowywanie pracownika	280
Podsumowanie.	281

Rozdział VIII

Opinia decydentów na temat obecnej polityki imigracyjnej

i wyzwiań na przyszłość	283
Cel i metoda badań.	283
Ocena skali imigracji do Polski oraz obecnie stosowanych instrumentów polityki imigracyjnej.	284
Ocena praktyki stosowania oświadczeń pracodawców o zamiarze powierzenia zatrudnienia cudzoziemcowi bez zezwolenia.	287
Ograniczenia biurokratyczne i finansowe legalnego zatrudnienia cudzoziemców w Polsce.	291
Potrzeba wprowadzenia w życie nowych instrumentów z zakresu polityki imigracyjnej.	293
Ocena wprowadzenia nowego instrumentu skierowanego do pracowników sezonowych.	297
Zdolność polskiej administracji do prowadzenia aktywnej polityki imigracyjnej.	299
Wpływ polityki integracyjnej na imigracyjną.	301
Podsumowanie.	303

Rozdział IX

Model polityki imigracyjnej odpowiadającej na potrzeby rynku pracy - rekomendacje

Zakończenie	317
Bibliografia	323
Akty prawne i dokumenty programowe	337
Aneks I. Informacja o badaniach poddanych analizie	342
Aneks II. Scenariusz pogłębionego wywiadu indywidualnego	344
Indeks nazwisk	347